

**Национален стратегически план за
развитие на селските райони 2007-
2013 г. и**
**Програма за развитие на селските
райони 2007-2013 г. и интеграцията
на ромите**

Национален форум “Структурните
фондове и интеграцията на ромите”

София, 4 декември 2009 г.

Национален Стратегически план за развитие на селските райони 2007-2013 г.

- Цели:
- Развитие на конкурентоспособни и основани на иновации земеделие, горско стопанство и хранително-вкусова промишленост;
- Опазване на природните ресурси и околната среда в селските райони;
- Подобряване на качеството на живот и разнообразяване на възможностите за заетост в селските райони.

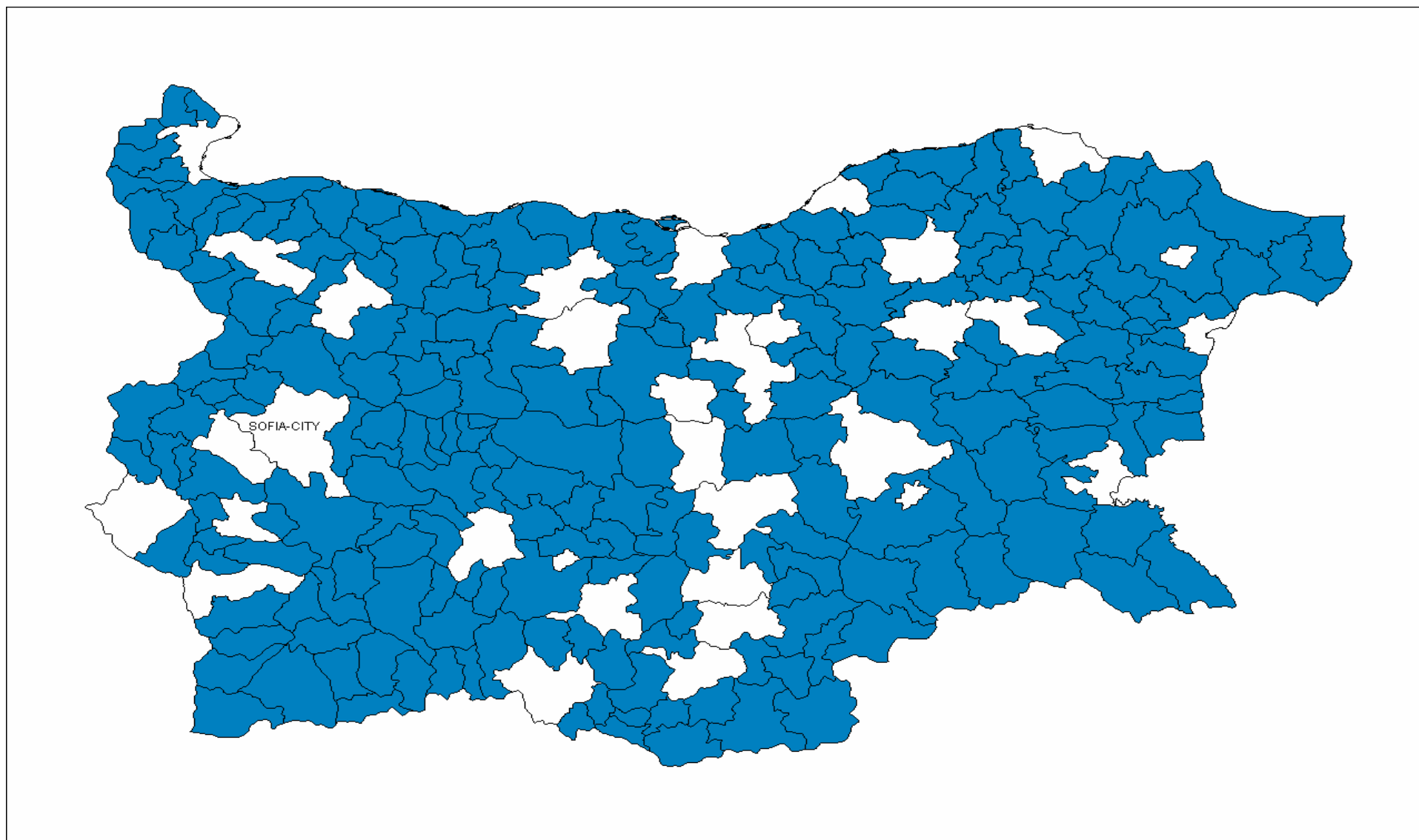

Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

- Селски райони - общините (LAU 1), в които няма населено място с население над 30 000 души.
- 231 от общо 264 общини в България са класифицирани като селски.
- Обхващат 81 % от територията и 42 % от населението.

Селските райони на ниво LAU 1 в България според националната дефиниция

Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

- **Демографско състояние**
- През 2004 г. населението в селските райони е 3,2 млн.
- Според данните от преброяването на населението от 2001г. 2,57 млн. (76,1%) от жителите на селските райони се идентифицират като българи, 0,5 млн. (14,8%) като турци, 0,235 млн. (7,0%) като роми, останалите принадлежат към други етнически групи или не са посочили етническата си принадлежност.

Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

- **Ос 1** – мерките целят повишаване на конкурентоспособността на земеделието, горското стопанство и хранително-вкусовата промишленост и са насочени към основните нужди на тези сектори:
- Модернизация на материалните активи и производствените фактори;
- Инвестиции за постигане на съответствие със стандартите на Общността;
- Адаптиране на структурата на стопанствата;
- Подобряване на човешкия потенциал.

Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

- Няма мерки специално таргетиращи ромската общност и няма данни колко от кандидатите по различните мерки са роми.
- Към заявленията за кандидастване има форма за наблюдение и оценка на проектите в която няма изискване/въпрос за самоопределяне по етническа принадлежност на кандидата, така че практически няма данни за етническата принадлежност на кандидатите в РА и УО.
- В изискванията за ранкиране на проектите (критерии за оценка/избор на проектите) няма специален критерий за допълнителна тежест при оценка на проекти подадени от роми.

Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

- **Ос 2** - свързана с развитието на земеделски методи, целящи опазване и съхранение на околната среда и компенсирание на производителите в планинските и други необлагодетелствани райони, за да поддържат земята си в добро състояние и да се предотврати изоставянето на земята в тези райони. Устойчивото развитие на горите ще бъде осигурено основно чрез подобряване на горските ресурси и възстановяване на горския потенциал.
- Към заявлението за кандидастване няма изискване за самоопределяне по етническа принадлежност на кандидата. Такава статистика не се води и при кандидастването за регистрация в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), която позволява да се идентифицират земеделските парцели, които се ползват от земеделския стопанин през текущата година и с която е обвързано кандидастването по част от мерките по 2 ос.

Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

- **Ос 3** – мерките са насочени към подобряване на качеството на живота и увеличаване на възможностите за заетост в селските райони. Те се отнасят до основни проблеми в селските райони, установени при анализа на съществуващото положение, както следва:
- влошаване на качеството и достъпността на основните услуги и инфраструктурата;
- липса на възможности за работа;
- висока зависимост от земеделието.
- Към заявленията за кандидастване по мярка 311 и мярка 312 във формата за наблюдение и оценка на проектите няма изискване за самоопределяне на кандидата по етническа принадлежност. Към заявлението за подпомагане на мерки 313, 321 и 322 няма изискване как и дали проекта отговаря или допринася за подобряване качеството на живот на малцинствени/ромски групи/общности.

Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

- **Ос 4 - подхода Лидер**, като инструмент за децентрализирано управление и интегрирано местно развитие в селските райони.
- Главна цел на интервенциите по ос Лидер ще бъде създаването на устойчив капацитет на местно равнище за определяне на политика за развитие на селските райони, за нейното изпълнение, контрол и оценка. С оглед на постигането на тази цел Програмата ще подкрепя дейности, отнасящи се до:
- активизиране на участието на различни заинтересовани страни в селските райони и създаване на устойчиво сътрудничество посредством местни инициативни групи (МИГ);
- информирание и обучаване на местните хора за изготвяне и осъществяване на стратегии за местно развитие включително управление на техните МИГ;
- насърчаване на сътрудничеството между групи по Лидер в България, както и международното сътрудничество.

Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

- Към заявлението за кандидастване с проекти по под-мярка 431-2 «Придобиване на умения и постигане на обществена активност на територията за потенциални местни инициативни групи в селските райони» има изискване за описание на процеса на ангажирането на жени, младежи и други социални групи (вкл. малцинства) в прилагането на проекта.

Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

- **Предварителна оценка на ПРСР**
- Извършена в периода юни 2006 - март 2007 година от екип, съставен от български и чуждестранни експерти от консорциум „Сканагри Дания и Партньори”.
- Методологията ѝ следва процедурите, определени с *Ръководство за Обща Рамка за Наблюдение и Оценка, юли 2006г., Насоки + Пояснителни бележки от А до О.*

Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

- **Основна препоръка от Предварителната оценка**
- За да се достигне и до потенциални бенефициенти от малцинствата е необходимо да се предприемат специфични стъпки. Информационната кампания трябва да намери техническите решения за подходящата и директна работа с тях, като се вземат предвид регионалните концентрации на малцинствените групи;
- Като отговор на тази препоръка от страна на УО е записано, че УО е разработил специален модул на информационната кампания, насочен специално към малцинствените групи. Към момента този модул все още не е използван в информационна кампания.

Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

- Официално ромски организации не са били включени и не са участвали в разработването и подготовката на ПРСР, за да се гарантира, че техни приоритети и искания са зачетени при разработването на мерките за развитие на селските райони.

Основни препоръки към УО на ПРСР 2007-2013 г.

- Да се положат специални усилия за намиране на подходящ начин, чрез мярка техническа помощ да се достигне до ромската общност с цел информиране, обучение и повишаване на капацитета за кандидатстване по ПРСР;
- Да се потърсят възможности за преки и качествени контакти с представители на ромската общност с цел оказване на съдействие и техническа помощ при кандидатстване и разработване на проектни предложения;

Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

- Да се създаде възможност за набиране на статистическа информация от страна на РА и УО, чрез формите за наблюдение и оценка в заявленията за кандидатстване и/или чрез въпроси относно влиянието на проектите върху ромската общност, очаквания ефект и населението, което ще се възползва или ще бъде включено в тях;
- При промяна в ПРСР да се заложат допълнителни, специфични за програмата индикатори и количествени цели, мониториращи въздействието на проектите върху ромската общност – брой ромско население, което се възползва от изградените обекти/съоръжения, или свързани с услуги – културни, спортни, свързани с използването на информационни и комуникационни технологии и др.;

Основни препоръки към УО на ПРСР 2007-2013 г.

- Да се включат представители на ромски организации в постоянните работни групи, които подпомагат дейността на Комитета за наблюдение на програмата и техен представител в самия Комитет за наблюдение с цел да се даде възможност за пряка интеграция и участие;
- Да се добави изискване при оценката и одобрението на местните инициативни групи за описание на процеса на включване на малцинствени групи (в частност ромската общност) в разработването и прилагането на Местните стратегии за развитие по ос 4 – Лидер;

for a living planet®

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Юлия Григорова

WWF Дунавско-Карпатска Програма България

E-mail: ygrigorova@wwfdcp.bg

